

«TASDIQLAYMAN»

“Uzbekistan Airways” AJ

Kuzatuv kengashining

2025-yil «29» 10

6 -sonli bayonnomasi

“UZBEKISTAN AIRWAYS” AKSIYADORLIK JAMIYATINING

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI

DSK. QMS-01

Nusxa № _____

Ogohlantirish! Ushbu hujjat “Normativ hujjatlar elektron kutubxonasi”dan foydalanilgandagina dolzarb hisoblanadigan elektron nazorat qilinadigan nusxadir. Aviakompaniya hujjat chop etilgan yoki “Normativ hujjatlar elektron kutubxonasi” korporativ ma’lumotlar bazasidan istalgan tashuvchiga ko’chirilgan paytdan boshlab uning dolzarbligiga kafolat bermaydi. Hujjatning nazorat qilinmaydigan nusxasidan foydalanish va bundan kelib chiqishi mumkin bo’lgan oqibatlar uchun javobgarlik foydalanuvchining zimmasiga yuklanadi.

0.1. Hujjat haqida ma'lumot

1. Hujjat haqida ma'lumot.

1. Mazkur Siyosat “Uzbekistan Airways” Aksiyadorlik jamiyati Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati boshlig'i tomonidan ishlab chiqilgan.

2. “Uzbekistan Airways” AJ va uning tarkibiy bo'linmalari va sho'ba korxonalarining (keyingi o'rinlarda - AJ) halollik siyosatini ta'minlash, ya'ni xodimlar va umuman AJ o'rtasida korrupsiya va firibgarlikka qarshi kurashish madaniyatini oshirish, yuqori xulq-atvor standartlariga rioya qilish, shuningdek, AJ xodimlari tomonidan o'z vazifalarini bajarishda korrupsiya va firibgarlik holatlarining oldini olish bo'yicha pozitsiyasini shakllantirish maqsadida ishlab chiqilgan.

3. Boshqaruv raisining 2020-yil 09-oktyabrdagi 329-son buyrug'i bilan tasdiqlangan “Uzbekistan Airways” AJning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati” 1-sonli nashr o'rniga kiritilmoqda.

“Uzbekistan Airways” AJ Kuzatuv kengashining 2025-yil 29.10. dagi 6 -son yig'ilish bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

“Uzbekistan Airways” AJ Boshqaruvi raisining 2025-yil _____ dagi _____ -son buyrug'i bilan amalga kiritilmoqda.

4. Hujjat joylashgan joy.

Mazkur hujjatning asl nusxasi _____ -son bilan AJning Umumiy bo'limida (devonxona) saqlanadi. Ushbu hujjatning “Saqlovchilar ro'yxati”ga muvofiq hisobga olingan nusxalari hujjatlarni boshqarish va nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxslarda saqlanadi.

Mazkur hujjat AJ Me'yoriy hujjatlar elektron kutubxonasida .pdf formatida joylashtirilgan.

5. Agar ushbu Nizomni qo'llashda uning mazmuni bo'yicha biron-bir e'tirozlar yoki uni takomillashtirish bo'yicha takliflar va istaklar aniqlansa, ular keyingi nashrni tayyorlashda hisobga olinadi. Mazkur hujjatga o'zgartirish kiritish to'g'risidagi qaror “Uzbekistan Airways” AJ Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati rahbari tomonidan AJ tarkibiy bo'linmalarining e'tiroz va takliflari, ichki yoki tashqi audit natijalari asosida qabul qilinadi.

6. Ushbu Siyosatning mazmuni bo'yicha fikr-mulohazalar yoki takliflarni, shuningdek, uni takomillashtirish bo'yicha istaklarni “UZBEKISTAN AIRWAYS” aksiyadorlik jamiyati Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmatiga yozma ravishda (yoki og'zaki ravishda) yuborishingizni so'raymiz:

tel.: 23-35

e-mail: Ruslan.Abdullin@uzairways.com

“Uzbekistan Airways” AJ Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati boshlig'i R.R. Abdullin imzo 29.10.25 sana

0.2. Mundarija:

№	Sarlavha	Sahifa
0.1.	Hujjat haqida ma'lumot	0-1
0.2.	Mundarija	0-2
0.3.	Amaldagi sahifalar ro'yxati	0-4
0.4.	O'zgartirish va qo'shimchalarni ro'yxatga olish varaqasi	0-5
0.5.	Tutqichlar ro'yxati	0-6
1.	Umumiy qoidalar	1-1
1.1.	Maqsad	1-1
1.2.	Qo'llanish sohasi	1-2
1.3.	Siyosatning huquqiy asosi	1-2
1.4.	Atamalar va ta'riflar	1-4
2.	KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING ASOSIY PRINSIPLARI	2-1
2.1.	Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy prinsiplari	2-1
3.	KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	3-1
3.1.	Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish	3-1
3.2.	Ish munosabati bilan sovg'alar va mehmondo'stlik nishonlarini qabul qilish	3-1
3.3.	AJ xodimlarining tashqi tomonlar tomonidan tashkil etiladigan tadbirlarda ishtirok etishini tartibga solish	3-2
3.4.	Kadrlar bilan ta'minlash jarayonlarini tartibga solish (xodimlarni tanlash, xizmat bo'yicha ko'tarish, moddiy rag'batlantirish)	3-3
3.5.	AJ faoliyatini o'rganish va tekshirish	3-3
3.6.	Vakolatli davlat organlari, kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan shaffof va samarali hamkorlikni ta'minlash	3-4
3.7.	Xayriya va homiylik faoliyatining shaffof va samarali jarayonini ta'minlash	3-4
3.8.	Ichki hujjatlarning korrupsiyaga qarshi ekspertizasi	3-5
3.9.	Tashkiliy faoliyat sohasida yangi texnologiyalarni joriy etish	3-5
3.10.	Video va audio qayd etish va ulardan foydalanish	3-6
4.	KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMI ELEMENTLARI	4-1
4.1.	Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlar tizimi	4-1
4.2.	Yuqori rahbariyat ("Ton sverxu")	4-1
4.3.	Korrupsiya xavf-xatarlarini aniqlash va baholash	4-2
4.4.	Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ul	4-2
4.5.	AJning korrupsiyaga qarshi siyosati haqida xabardorlikni ta'minlash	4-3
4.6.	Kontragentlar bilan tegishli hamkorlik	4-4
4.7.	Ishonchli hisobotni yuritish	4-4
4.8.	Ichki nazorat, audit va hisobot	4-4
4.9.	Monitoring, nazorat va hisobdorlik	4-4
4.10.	Korrupsiya xabarlar	4-5
5.	JAVOBGARLIK	5-1
6.	QAYTA KO'RISH VA O'ZGARTIRISHLAR KIRITISH TARTIBI	6-1
AJ nomidan kontragentlar bilan tuziladigan shartnomalar uchun "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi eslatma" A ilovasi		A-1

--	--

0.3. Amaldagi sahifalar ro'yxati

0-bob		
№ sahifalar	№ tuzatishlar	sana
0-1	0	
0-2	0	
0-3	0	
0-4	0	
0-5	0	
1-bob		
1-1	0	
1-2	0	
1-3	0	
1-4	0	
2-bob		
2-1	0	
2-2	0	
2-3	0	
2-4	0	
2-5	0	
3-bob		
3-1	0	
3-2	0	
3-3	0	
3-4	0	
3-5	0	
3-6	0	
4-bob		
4-1	0	
4-2	0	
4-3	0	
4-4	0	
4-5	0	
4-6	0	
A ilovasi		
A-1	0	

0.4. O‘zgartirish va qo‘shimchalarni ro‘yxatga olish varaqasi

O‘zgartirish soni	Asos	Sahifa raqami			O‘zgartirish kiritilgan sana	Kim tomonidan o‘zgartirish kiritilgan Imzo
		o‘zgartiriladigan	yangi	Chiqarib tashlangan		

0.5. Saqllovchilar ro'yxati

№	Nusxalar	Saqllovchilar
1	1	Boshqaruv raisining ishlab chiqarish bo'yicha birinchi o'rinbosari
2	2	Boshqaruv raisining transformatsiya, moliyaviy va privatizatsiya masalalari bo'yicha birinchi o'rinbosari
3	3	Boshqaruv raisining parvoz ishlarini tashkil etish bo'yicha o'rinbosari
5	5	Boshqaruv raisining tijorat va turizm masalalari bo'yicha o'rinbosari
6	6	Moliya departamenti
7	7	Ishlab chiqarishni servis tayyorlash boshqarmasi
8	8	Parvozlarni boshqarish markazi
9	9	Bortkuzatuvchilar xizmati departamenti
10	10	Yerda xizmat ko'rsatishni tashkil qilish departamenti
11	11	Protokol-vizalar bo'limi
12	12	Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi bo'limi
13	13	Strategik menejment va investitsiya loyihalari departamenti
14	14	IT-infratuzilma, raqamlashtirish va kiberxavfsizlik boshqarmasi
16	18	Xaridlar departamenti
17	17	Tijorat kelishuvlari va tariflar departamenti
18	18	Tashuvlar sotuvi va marketing departamenti
19	19	Parvoz xizmati departamenti
20	20	Parvozgga layoqatlilikni ta'minlash departamenti
22	22	Yig'ma axborot-tahlil bo'limi
23	23	O'zaro hisob-kitoblar departamenti
25	25	Parvozlarni xavfsizligi va sifatini ta'minlash boshqarmasi
26	26	Yuridik boshqarma
27	27	Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi
28	28	Jamoatchilik bilan aloqalar boshqarmasi
29	29	Yerdagi inshootlardan foydalanish va transport boshqarmasi
30	30	Ikkinchi bo'lim
31	31	Hujjatlar ijrosini nazorat qilish bo'limi
33	33	Umumiy bo'lim
34	34	“Uzbekistan Helicopters” MChJ
35	35	“Uzbekistan Airways Sales” filiali
36	36	“Training Center” MChJ
37	37	“UAT” MChJ
38	38	“Ketrin” MChJ
39	39	“Tashkent Sharqiy Airport” MChJ
40	40	Xavfsizlik boshqarmasi
41	41-50	Zaxira
42	51	Elektron versiyasi

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Maqsad

1.1. “Uzbekistan Airways” AJning Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati (keyingi o‘rinlarda - Siyosat) korrupsiyaga qarshi kurashish, samarali korrupsiyaga qarshi tizim va komplayens nazorat tizimlarini yaratish, “Uzbekistan Airways” AJ faoliyatini tashkil etishda O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi talablariga rioya qilish sohasida o‘zaro bog‘liq tartib-qoidalar, mexanizmlar va aniq chora-tadbirlar majmuini belgilovchi ichki me‘yoriy hujjat hisoblanadi.

1.1.2. “Uzbekistan Airways” AJ o‘z faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda Siyosatni qabul qiladi, o‘ziga xos va qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatarlarni va mavjud resurslarni hisobga olgan holda korrupsiyaga qarshi kurashishning o‘z mexanizmlarini ishlab chiqadi va joriy etadi.

1.1.3. Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati AJning kompaniya xodimlari, iste‘molchilar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan o‘zaro munosabatlarida amal qiladigan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini qurish va boshqarishning asosiy ustuvorliklari va tamoyillarini belgilaydi.

1.1.4. Quyidagilar AJning korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatining asosiy maqsadlari hisoblanadi:

AJ va uning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar xodimlarining O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki hujjatlar talablarini tushunishi va ularga rioya etishi;

AJ va uning tarkibiy bo‘linmalarida, shuningdek, uning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlarda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va kamaytirish;

AJ faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning oldini olish bo‘yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish;

xodimlar va aholining AJ faoliyatiga nisbatan huquqiy ongi va huquqiy madaniyati darajasini oshirish, korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish;

AJ xodimlari faoliyatida shaffoflik va odob-axloq me‘yorlariga rioya etilishini ta‘minlash;

korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni va ularning oqibatlarini, ularning kelib chiqishiga ko‘maklashuvchi sabablar va shart-sharoitlarni o‘z vaqtida aniqlash hamda bartaraf etish, korrupsiyaga oid qilmishlarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi prinsipini ta‘minlash;

AJda korrupsiyani bartaraf etish.

1.2. Qo‘llanish sohasi

1.2.1. Siyosat talablari “Uzbekistan Airways” AJning barcha tarkibiy bo‘linmalariga va uning tarkibiga kiruvchi tashkilotlarga tatbiq etiladi.

1.2.2. AJning barcha xodimlari, egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, lavozim majburiyatlarini bajarishda ushbu Siyosat talablari va tamoyillariga amal qilishlari shart.

1.2.3. “Uzbekistan Airways” AJ tarkibiga kiruvchi sho'ba korxonalari korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan, amaldagi qonunchilik normalariga, ushbu Siyosat qoidalariga va ISO 37001:2025 standarti talablariga zid bo'lmagan hujjatlarni (tartiblar, yo'riqnomalar) o'zlari ishlab chiqishlari mumkin.

1.2.4. Siyosatning alohida qoidalarini AJ kontragentlariga ular bilan tuzilgan shartnomalarda tegishli majburiyatlar belgilangan yoki qonun hujjatlarida to'g'ridan-to'g'ri nazarda tutilgan hollarda tatbiq etiladi.

1.3. Siyosatning huquqiy asosi.

1.3.1. Mazkur Siyosat quyidagilarga muvofiq ishlab chiqilgan:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi;
- O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi;
- O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi;
- O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi;
- O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi;

O'zbekiston Respublikasining qonunlari:

- “Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida” 2024-yil 5-iyundagi O'RQ-931-son;
- “Normativ-huquqiy hujjatlarning va ular loyihalarining korrupsiyaga qarshi ekspertizasi to'g'risida” 2023 yil 8 avgustdagi O'RQ-860-son;
- “Davlat xaridlari to'g'risida”gi 2021-yil 22-apreldagi O'RQ-684-son;
- “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida”gi 2017-yil 11-sentyabrdagi O'RQ-445-sonli (yangi tahriri);
- “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi 2017-yil 3-yanvardagi O'RQ-419-son;
- “Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida”gi (yangi tahriri) 2014-yil 6-maydagi O'RQ-370-son;
- “Davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari faoliyatining ochiqligi to'g'risida”gi 2014-yil 5-maydagi O'RQ-369-son;
- Birlashgan Millatlar Tashkilotining Korrupsiyaga qarshi konvensiyasiga (Nyu-York, 2003-yil 31-oktyabr) O'zbekiston Respublikasining qo'shilishi to'g'risida”gi 2008-yil 7-iyuldagi O'RQ-158-son;
- “Homiylilik to'g'risida”gi 2007-yil 2-maydagi O'RQ-96-sonli qonuni;

1.3.2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmonlari

- 2025-yil 21-apreldagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha belgilangan ustuvor vazifalar ijrosini samarali tashkil etishga doir chora-tadbirlar to'g'risida” PF-71-son farmoni;

– 2023-yil 27-noyabrdagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish hamda davlat organlari va tashkilotlari faoliyati ustidan jamoatchilik nazorati tizimi samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-200-son;

- 2021-yil 6-iyuldagi “Korrupsiyaga qarshi murosasiz munosabatda bo‘lish muhitini yaratish, davlat va jamiyat boshqaruvida korrupsiyaviy omillarni keskin kamaytirish va bunda jamoatchilik ishtirokini kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6257-son;

- 2021-yil 16-iyundagi “Davlat organlari va tashkilotlarining faoliyati ochiqligini ta‘minlash, shuningdek, jamoatchilik nazoratini samarali amalga oshirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PF-6247-son;

- 2020-yil 29-iyundagi “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PF-6013-son;

- 2019-yil 27-maydagi “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5729-son Farmoni.

1.3.3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari:

- 2025-yil 21-apreldagi “Davlat organlari va tashkilotlarining korrupsiyaga qarshi ichki nazorat bo‘linmalari mustaqilligini ta‘minlash hamda faoliyati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-147-son;

- “O‘zbekiston Respublikasining “Manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risida”gi Qonuni ijrosini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2024-yil 5-iyundagi PQ-210-son;

- 2024-yil 21-iyundagi “Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-228-son;

- 2022-yil 11-maydagi “Davlat boshqaruvi sohasida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish mexanizmlarini takomillashtirish va ushbu sohada jamoatchilik ishtirokini kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-240-son;

- 2022-yil 12-yanvardagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining samaradorligini reyting baholash tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-81-son;

- “Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2021-yil 6-iyuldagi PQ-5177-son qarori.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori:

- “Davlat fuqarolik xizmatchilari tomonidan odob-axloq qoidalariga rioya etilishini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 2022-yil 14-oktyabrdagi 595-son;

- “Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoki korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 2020-yil 31-dekabrdagi 829-son;

– “Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoki korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 2020-yil 31-dekabrdagi 829-son;

- “Tadbirkorlik faoliyati bilan shug‘ullanish taqiqlangan mansabdor shaxslarning ro‘yxati to‘g‘risida”gi 1992-yil 6-martdagi 103-sonli qarori.

1.3.5 Boshqa normativ-huquqiy hujjatlar

- O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi va O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining 28.04.2025-yildagi “Davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari, shu jumladan ularning hududiy bo‘linmalari, davlat muassasalari, davlat ulushi 50 foizdan yuqori tashkilotlar faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash uslubiyotini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 3383-1-son qarori;

- O‘zbekiston Respublikasi adliya vazirining “Normativ-huquqiy hujjatlar va ular loyihalarida korrupsiyani keltirib chiqaruvchi omillarni aniqlash uslubiyotini tasdiqlash haqida” gi 2023-yil 31.10.dagi 3470-son buyrug‘i;

- O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining 2021-yil 08.09.dagi “Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari faoliyati to‘g‘risidagi namunaviy nizomni tasdiqlash to‘g‘risida” 3319-son buyrug‘i;

– O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining 2023-yil 13.03.dagi “Sovg‘alarni olish va topshirish tartibi to‘g‘risida”gi 3425-son buyrug‘i;

– “Korrupsiyaga qarshi kurashish virtual akademiyasi” elektron platformasida o‘qitishni tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida 2024-yil 30.10.dagi 3565-son;

- ISO 37001:2016, 37001:2025 “Korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimlari. Talablar va ularni qo‘llash bo‘yicha yo‘riqnoma”

1.4 Atamalar va ta’riflar.

“Uzbekistan Airways” AJ - yuridik shaxs bo‘lib, uning kapitali belgilangan nominal qiymatga ega bo‘lgan aksiyalardan iborat.

AJ Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati - AJning tarkibiy bo‘linmasi bo‘lib, “UZBEKISTAN AIRWAYS” aksiyadorlik jamiyati Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati to‘g‘risida nizom va AJ Kuzatuv kengashi qarori bilan belgilangan amaldagi qonunchilik talablari, korporativ boshqaruv sohasidagi xalqaro standartlar va ilg‘or amaliyotlarni hisobga olgan holda tashkil etiladigan Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi vakolatli davlat organlari bilan hamkorlikni amalga oshirish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni monitoring qilish, nazorat qilish va oldini olish, shuningdek, amaldagi qonunchilikka rioya etilishini ta’minlash maqsadida Komplayens-nazorat xizmati bilan birgalikda AJ huzurida tashkil etilgan sho‘ba korxonalarining korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens-nazorat xizmatlarini muvofiqlashtirish va nazorat qilishni amalga oshiradi.

Komplayens-nazorat xizmati - AJ ijroiya organida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida komplayens-nazoratni amalga oshirish, shuningdek, milliy qonunchilik talablari, shuningdek, “UZBEKISTAN AIRWAYS” aksiyadorlik jamiyatining “Komplayens-nazorat xizmati to‘g‘risida”gi nizom, AJ rahbarining buyrug‘i bilan belgilangan sanksiyaviy nazorat choralari amalga oshirish bo‘yicha ishlarni amalga oshiruvchi tarkibiy bo‘linma.

AJ tarkibiy bo‘linmalari - AJning tashkiliy tuzilmasiga kiruvchi, mustaqil yuridik shaxs hisoblanmaydigan bo‘limlar, boshqarmalar, departamentlar, xizmatlar va vakolatxonalardir.

AJning sho‘ba korxonalari - ustav kapitalida “Uzbekistan Airways” aksiyadorlik jamiyatining ulushi mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar, ya’ni ta’sischisi “Uzbekistan Airways” aksiyadorlik jamiyati hisoblangan mas’uliyati cheklangan tashkilotlardir. Bularga “Uzbekistan Helicopters” MCHJ, “O‘quv-markazi” MCHJ (O‘MM), “Uzbekistan Airways Technics” MCHJ (UAT), “Ketring” MCHJ, “Toshkent-Sharqiy Airport” MCHJ va boshqalar kiradi.

Xodim - ish beruvchi – “Uzbekistan Airways” AJ bilan mehnat munosabatlariga kirishgan va AJda istalgan lavozimni egallab turgan jismoniy shaxs, shuningdek, ular bilan tuzilgan mehnat shartnomalari asosida o‘zining funksional vazifalarini bajaruvchi boshqa jismoniy shaxslar.

Mansabdor shaxs:

doimiy, vaqtinchalik yoki maxsus asosda tayinlanadigan yoki saylanadigan, hokimiyat vakili vazifalarini bajaradigan yoxud davlat organlarida, mulkchilik shaklidan qat’i nazar, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarida, korxonalarda, muassasalarda, tashkilotlarda tashkiliy-boshqaruv, ma’muriy-xo‘jalik vazifalarini bajaradigan va yuridik ahamiyatga molik harakatlarni amalga oshirish vakolatiga ega bo‘lgan shaxs, xalqaro tashkilotda yoxud chet davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, ma’muriy yoki sud organida ushbu vazifalarni bajaruvchi shaxs.

O‘zaro bog‘liq shaxslar - Tashkilot xodimi bilan tijorat tashkilotlarining ustav kapitalida ishtirok etuvchi shaxslar, aksiyalari Respublika fond birjasida ommaviy muomalada bo‘lgan aksiyadorlik jamiyatlari aksiyalarining besh foizidan kamrog‘iga egalik qiluvchi shaxslar bundan mustasno.

Kontragent - AJ va uning shu‘ba korxonalari shartnomaviy munosabatlarga kirishgan yoki kirishmoqchi bo‘lgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs (mehnat munosabatlari bundan mustasno).

Davlat organlari va muassasalari - davlat organlari va boshqaruv organlari, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari (shu jumladan vazirliklar, xizmatlar, agentliklar, markazlar va shu kabilar) va ularning tarkibiy bo‘linmalari, shuningdek davlat tomonidan bevosita yoki bilvosita nazorat qilinadigan yuridik shaxslar

Odob-axloq standartlari - xodim mehnat vazifalarini bajarishda ham, murakkab hayotiy vaziyatlarda ham qanday harakat qilishi kerakligini belgilovchi qoidalar yoki talablar.

Maxfiy axborot - O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va AJning ichki me’yoriy hujjatlariga muvofiq foydalanilishi cheklangan axborot.

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi (anti-corruption system) - korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va AJning ichki hujjatlari buzilishining oldini olish va ularga qarshi kurashish, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish va boshqarish, shuningdek, AJ xodimlarining o‘z faoliyatini yuqori professional va axloqiy darajada amalga oshirishini ta’minlashga qaratilgan kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish uchun jalb etilgan elementlar majmui.

Korruptsiya - shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud boshqa shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etishi.

Korruptsiyaviy harakatlar - xodimning pora beruvchining manfaatlarini ko‘zlab qilgan harakati yoki harakatsizligi orqali moddiy naf olish maqsadida bevosita yoki bilvosita, shaxsan o‘zi yoki uchinchi shaxslar orqali sodir etilgan harakati yoki harakatsizligi, shu jumladan pul, qimmatli qog‘ozlar, boshqa turdagi mol-mulk va mulkiy huquqlarni olish, talab qilish, tovlamachilik qilish, taklif qilish yoki berish, mulkiy tusdagi xizmatlarni ko‘rsatish, pora berish va (yoki) olish yoxud bunda vositachilik qilish, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish (pora olish) uchun to‘lovlarni talab qilib olish va o‘z mansab vazifalaridan boshqacha tarzda qonunga xilof ravishda foydalanish;

Korruptsiyaga oid huquqbuzarlik - korruptsiya alomatlariga ega bo‘lgan, sodir etilganligi uchun O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida javobgarlik belgilangan qilmish;

Xavf (risk) - AJning maqsadlariga erishishiga ta’sir ko‘rsatuvchi va moddiy hamda nomoddiy yo‘qotishlarga olib keluvchi noxush hodisalarning yuz berish ehtimoli.

Korruptsiyaviy xavf - korruptsiya ko‘rinishlari va ular keltirib chiqaradigan salbiy oqibatlarning yuzaga kelishi ehtimoli yoki xodimlar yoki uchinchi shaxslar tomonidan AJ nomidan yoki ularning manfaatlarini ko‘zlab korruptsiyaviy harakatlarni sodir etish xavfi;

Reputatsiya xavfi - xodimlar, kontragentlar va boshqa manfaatdor shaxslarda AJ va uning faoliyati to‘g‘risida salbiy tasavvur shakllanishi natijasida AJda moddiy va nomoddiy yo‘qotishlar yuzaga kelishi xavfi

AJ xodimining shaxsiy manfaatdorligi - AJ yoki shu‘ba korxonaning xodimi yoki u bilan bog‘liq shaxslar bevosita yoki bilvosita qaror qabul qilishi yoki ushbu jarayonda boshqacha tarzda ishtirok etishi natijasida olishi mumkin bo‘lgan har qanday foyda yoki ustunlik.

Xususan, AJ xodimi va (yoki) uning yaqin qarindoshlari, xodim va (yoki) uning yaqin qarindoshlari mulkiy, korporativ yoki boshqa yaqin munosabatlar bilan bog‘langan fuqarolar yoki tashkilotlar tomonidan pul mablag‘lari, boshqa daromadlar, shu jumladan mulkiy huquqlar, mulkiy tusdagi xizmatlar, bajarilgan ishlar natijalari yoki boshqa naflar (imtiyozlar) ko‘rinishida qo‘shimcha (AJning ichki me‘yoriy hujjatlarida belgilanganlaridan tashqari) foyda olish imkoniyati.

Yaqin qarindoshlar - o‘zaro qarindoshlik yoki yaqin qarindoshlik aloqalarida bo‘lgan shaxslar bo‘lib, ularga ota-onalar, aka-ukalar, opa-singillar, o‘g‘illar, qizlar, er-xotinlar, shuningdek er-xotinlarning ota-onalari, aka-ukalari, opa-singillari hamda farzandlari (jumladan, farzandlikka olinganlar) kiradi.

Manfaatlar to‘qnashuvi - shaxsiy manfaatdorlik (bevosita yoki bilvosita) shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta’sir ko‘rsatadigan yoki ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolar, tashkilotlar, jamiyat yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o‘rtasida qarama-qarshilik yuzaga keladigan yoki yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan vaziyat.

Favoritizm - AJda kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yish, lavozim bo'yicha ko'tarish, mukofotlash va davlat mukofotlariga taqdim etish, ta'tillar berish yoki sanatoriy-kurortda davolanish va xorijga xizmat safariga yuborish, apellyatsiyalarni ko'rib chiqish, shuningdek, ish va navbatchilik jadvalarida navbatni belgilash bilan bog'liq vaziyatlarda tartib-qoidalarga rioya qilmaslik

Kronizm (do'stona munosabatlarga asoslangan favoritizm shakli) - do'stlarga yoki ishonchli shaxslarga noqonuniy mulkiy yoki nomulkiy foyda keltirish maqsadida xizmat mavqe va/yoki vakolatlaridan foydalanish

Nepotizm (*birodarlik, qarindoshlik; qarindoshlik aloqalariga asoslangan favoritizm shakli*) - AJ xodimining kelib chiqishi bir xil bo'lgan uchinchi shaxslarga nisbatan subyektiv, ustunlik va noxolis munosabat ko'rinishidagi shaxsiy manfaatdorligi, bir sulolaga (urug'ga) mansublik. Xususan, o'zining yaqin qarindoshlari yoki do'stlariga noqonuniy foyda keltirish maqsadida hokimiyat va (yoki) ta'sirdan foydalanish, shuningdek, ularga asossiz mukofotlar hisoblash, shuningdek, yaqin qarindoshlari va do'stlarini ishga qabul qilish va lavozimga tayinlash va boshqalar AJ manfaatlariga ziddir.

Mahalliychilik (*yurtdoshlik*) - faqat mahalliy (mintaqaviy) manfaatlarni ko'zlab harakat qilish. Bunda shaxsni uning kelib chiqishi (muayyan hududga mansubligi) va yaqin qarindoshlari egallab turgan xizmat mavqeiga ko'ra lavozimga qo'yiladigan malaka talablariga muvofiqligi hisobga olinmagan holda ishga qabul qilish, rotatsiya qilish va lavozimga tayinlash.

Sheflik - AJ xodimiga yuqoriroq lavozimni egallab turgan boshqa xodim tomonidan qulay mehnat sharoitlarini yaratish, bahsli va boshqa vaziyatlarda uning tomonini qabul qilish ko'rinishidagi homiylik

Xayriya (xayriya yordami) - yuridik va jismoniy shaxslarning (xayr qiluvchilarning) Aksiyadorlik jamiyati yoki uning sho'ba korxonalariga ko'rsatadigan ixtiyoriy, beg'araz yordami bo'lib, u moddiy va (yoki) nomoddiy boyliklarni, shu jumladan pul mablag'larini bepul yoki imtiyozli shartlarda taqdim etish orqali namoyon bo'ladi. Bu yordam xayriya maqsadlarida muayyan ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va boshqa turdagi qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi.

Rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar - AJ, shu jumladan sho'ba korxonalarining belgilangan tartib-taomillari yoki harakatlarini bajarish bilan bog'liq standart tartib-taomillar bajarilishini ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida tegishli qonunchilik va me'yoriy normalar hamda qoidalarda nazarda tutilmagan noqonuniy taqdim etilgan pul mablag'lari, mol-mulk, mulkiy huquqlar, xizmatlar hamda boshqa moddiy va nomoddiy ne'matlar.

Homiylik (homiylik yordami) - AJ (tarkibiy bo'linmalar va sho'ba korxonalari) yuridik va jismoniy shaxslari (homiyalar) tomonidan ular uchun xayriya maqsadlarida ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va boshqa turdagi yordam ko'rsatish, mol-mulk, shu jumladan pul mablag'lari berish shaklida ko'rsatiladigan yordam bo'lib, buning natijasida ularda homiy oldida o'zaro majburiyatlar yuzaga keladi.

Mansab vakolatini suiiste'mol qilish - aksiyadorlik jamiyati yoki sho'ba korxonalar mansabdor shaxsining o'z mansab vakolatlaridan qasddan foydalanishi natijasida fuqarolarning

huquqlari yoki qonun bilan himoyalangan manfaatlariga, yoxud davlat yoki jamoat manfaatlariga jiddiy zarar yetkazilishi yoki sezilarli miqdorda moddiy ziyon yetkazilishiga olib kelishi

Mansabdor shaxsning hokimiyat yoki mansab vakolati doirasidan chetga chiqishi - AJ yoki sho'ba korxona mansabdor shaxsining qonun bilan unga berilgan vakolatlar doirasidan chetga chiqadigan, fuqarolarning huquqlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlariga yoxud davlat yoki jamoat manfaatlariga ko'p miqdorda zarar yoxud jiddiy ziyon yetkazadigan harakatlarni qasddan sodir etishi.

Mansabdorlik loqaydligi - aksiyadorlik jamiyati yoki uning sho'ba korxonalari mansabdor shaxsining o'z vazifalariga e'tiborsizlik yoki vijdonsizlik bilan yondashishi natijasida ularni bajarmasligi yoki lozim darajada bajarmasligi, bu esa fuqarolarning huquqlari yoki qonun bilan himoyalangan manfaatlariga, yoxud davlat yoki jamoat manfaatlariga jiddiy zarar yetkazilishiga olib kelishi.

Pora olish - mansabdor shaxsning o'z xizmat mavqeidan foydalangan holda sodir etishi lozim yoki mumkin bo'lgan muayyan harakatni pora beruvchining manfaatlarini ko'zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga jamiyat yoki uning tarkibiga kiruvchi korxonalar mansabdor shaxsining shaxsan o'zi yoki vositachi orqali qonunga xilof ekanligini bila turib, moddiy qimmatliklarni olishi yoxud mulkiy manfaatdor bo'lishi.

Pora berish - mansabdor shaxsning o'z xizmat mavqeidan foydalangan holda sodir etishi lozim yoki mumkin bo'lgan muayyan harakatni pora bergan shaxsning manfaatlarini ko'zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga aksiyadorlik jamiyati yoki sho'ba korxonalarining mansabdor shaxsiga shaxsan o'zi yoki vositachi orqali qonunga xilof ekanligini bila turib, moddiy qimmatliklar berish yoki uni mulkiy manfaatdor etish.

Pora olish-berishda vositachilik qilish - pora olish yoki berish to'g'risida kelishuvga erishishga qaratilgan faoliyat, xuddi shuningdek manfaatdor shaxslarning topshirig'iga ko'ra bevosita pora berish.

Mansab vakolatini suiiste'mol qilish - aksiyadorlik jamiyati yoki uning sho'ba korxonalari mansabdor shaxsining o'z lavozim vakolatlarini qasddan noto'g'ri qo'llashi natijasida fuqarolarning huquqlari yoki qonun bilan himoyalangan manfaatlariga, yoxud davlat yoki jamiyat manfaatlariga jiddiy zarar yetkazilishi yoki sezilarli darajada ziyon yetkazilishiga olib kelishi.

Harakatsizlik - AJ yoki sho'ba korxonalari mansabdor shaxsining o'z xizmat vazifasi bo'yicha bajarishi lozim yoki mumkin bo'lgan harakatlarni qasddan bajarmasligi, fuqarolarning huquqlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlariga yoxud davlat yoki jamoat manfaatlariga ko'p miqdorda zarar yoki jiddiy ziyon yetkazilishiga sabab bo'lsa, xuddi shuningdek huquqbuzarlikka yo'l qo'yish bilan bog'liq bo'lsa.

Mansab soxtakorligi - aksiyadorlik jamiyati yoki sho'ba korxonalarining mansabdor shaxsi tomonidan g'arazgo'ylik yoki boshqa manfaatlarni ko'zlab rasmiy hujjatlarga bila turib soxta ma'lumotlar va yozuvlar kiritish, hujjatlarni qalbakilashtirish yoki bila turib soxta hujjatlar tuzish va berish fuqarolarning huquqlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlariga yoxud davlat yoki jamoat manfaatlariga jiddiy zarar yetkazilishiga sabab bo'lsa.

Tijoratda pora evaziga og‘dirib olish - ko‘rsatilgan mansabdor shaxs o‘z vakolatlaridan foydalangan holda sodir etishi lozim yoki mumkin bo‘lgan muayyan harakatni pora evaziga og‘dirib olayotgan shaxsning manfaatlarini ko‘zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga aksiyadorlik jamiyati yoki shu‘ba korxonalarining mansabdor shaxsiga qonunga xilof ekanligini bila turib, moddiy qimmatliklar berish yoki mulkiy manfaatdor etish.

Qonunga xilof ravishda moddiy qimmatliklar olish yoki mulkiy manfaatdor bo‘lish - aksiyadorlik jamiyati yoki uning tarkibiga kiruvchi korxonalar xodimining o‘z xizmat mavqeidan foydalangan holda sodir etishi lozim yoki mumkin bo‘lgan muayyan harakatni pora evaziga o‘ziga og‘dirib olayotgan shaxs manfaatlarini ko‘zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga qonunga xilof ekanligini bila turib moddiy qimmatliklar olishi yoki mulkiy manfaatdor bo‘lishi.

Xizmat mavqeidan foydalangan holda sodir etilgan firibgarlik - aldash yoki ishonchni suiiste‘mol qilish yo‘li bilan AJ yoki sho‘ba korxonalarining mol-mulkini yoki mol-mulkka bo‘lgan huquqini egallab olish.

Korrupsiyaga qarshi (moliyaviy bo‘lmagan) audit - Korrupsiyaga qarshi kurashish va hisobot agentligining reyting dasturlarida ma‘lumotlarning to‘liq va ishonchli aks ettirilishini ta‘minlash, korrupsiya belgilari va sabablarini o‘z vaqtida aniqlash, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish va ularni bartaraf etish chora-tadbirlarini ishlab chiqish yo‘li bilan AJ tarkibiy bo‘linmasi (Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati) ning Boshqaruv, AJ tarkibiy bo‘linmalari va sho‘ba korxonalari tomonidan O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga, ta‘sis va ichki hujjatlarga rioya etilishini o‘rganish, tekshirish va monitoring qilish orqali ularning ishini nazorat qilish va baholash bo‘yicha faoliyati;

2-bob. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING ASOSIY TAMOIYILLARI

2.1. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi quyidagi prinsiplar asosida tashkil etiladi va faoliyat ko'rsatadi:

2.1.1. Qonuniylik (legitimlik) - AJ va uning sho'ba korxonalarida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyat va chora-tadbirlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ilg'or jahon tajribasiga, shuningdek AJning ichki hujjatlariga qat'iy muvofiq ravishda amalga oshiriladi.

2.1.2. Korrupsiyaga murosasizlik - AJ o'z faoliyati va sho'ba korxonalari faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning har qanday shakllari va ko'rinishlariga nisbatan murosasizlik pozitsiyasini egallaydi. AJ, uning sho'ba korxonalari xodimlari va AJ nomidan va/yoki uning manfaatlarini ko'zlab harakat qiluvchi boshqa shaxslarga quyidagilar qat'iyon taqiqlanadi:

2.1.2.1. Korrupsiya xavfini tug'dirishi mumkin bo'lgan tadbirlarda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish;

2.1.2.2. Korrupsiyaviy xatti-harakatlarda shaxsan yoki vositachilar orqali ishtirok etish, shu jumladan, pora, mulkiy yoki nomulkiy foyda taklif qilish, va'da berish, berish, so'rash va olish;

2.1.2.3. Ma'muriy, byurokratik va boshqa rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun har qanday shaklda, shu jumladan pul mablag'lari, boyliklar, xizmatlar yoki mulkiy va nomulkiy xususiyatga ega bo'lgan boshqa foyda ko'rinishida, har qanday shaxslarga va har qanday shaxslar yoki tashkilotlardan, shu jumladan tijorat va notijorat tashkilotlari, hokimiyat organlari va mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlari, davlat xizmatchilari, shu jumladan xorijiy xizmatchilardan o'zi, AJ yoki uchinchi shaxslar uchun foyda olish maqsadida to'lovlarni amalga oshirish.

2.1.3. Ochiqlik va shaffoflik - AJ va uning sho'ba korxonalari xodimlarini, kontragentlar va boshqa manfaatdor shaxslarni, keng jamoatchilikni AJda qabul qilinayotgan va amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi choralar to'g'risida xabardor qilish (maxfiylik va xizmat siri to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarini hisobga olgan holda).

2.1.3.1. AJ va uning sho'ba korxonalari xodimlari, kontragentlar va boshqa manfaatdor shaxslarning korrupsiya holatlari yoki korrupsiyaga qarshi kurashish bilan bog'liq ma'lumotlar haqida xabar berish imkoniyatini ta'minlash maqsadida. Korrupsiya holatlari to'g'risida xabar berish uchun AJ tomonidan maxsus axborot aloqa kanallari tashkil etilgan.

2.1.4. Korrupsiyaga qarshi kurashda yuqori rahbariyatning yetakchiligi va sodiqligi - yuqori rahbariyatning korrupsiyaga qarshi kurashda shaxsiy namuna ko'rsatishi. AJ rahbariyati korrupsiyaning har qanday shakl va ko'rinishlariga murosasiz munosabatda bo'lish madaniyatini shakllantirishda yetakchi o'rinni egallaydi. Yuqori rahbariyat AJning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini belgilaydi va uni AJ va uning sho'ba korxonalarining barcha xodimlari, kontragentlari va manfaatdor shaxslarga yetkazishning samarali mexanizmlarini ta'minlaydi.

2.1.5. AJ va uning shu'ba korxonalari xodimlarining korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishga jalb etilishi - AJ xodimlarga ushbu Siyosat va AJning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqa ichki hujjatlarining mazmunini yetkazish, uning asosiy talablarini o'rgatish va korrupsiya faktlari to'g'risida xabar berish uchun axborot kanallarini ta'minlash orqali xodimlarning korrupsiyani har qanday shakl va ko'rinishlarda qabul qilmaslik (korrupsiyaga nisbatan murosasizlik) shaxsiy pozitsiyasini shakllantirishni o'z oldiga vazifa qilib qo'yadi.

2.1.6. Korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarining oldini olish, tizimlilik va komplekslilik - korrupsiyaning oldini olishga, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilishiga imkon beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etishga, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishning ustuvorligi. Amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillar aniqlangan xavf-xatarlar darajasiga mos kelishi hamda AJ va uning tarkibiga kiruvchi korxonalar faoliyatining barcha funksiyalari va

yo‘nalishlarini qamrab oluvchi korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga integratsiyalashgan bo‘lishi lozim. AJ kontragentlar bilan har qanday munosabatlarda korrupsiyaviy xatti-harakatlarga jalb qilish xavfining oldini olish va minimallashtirish bo‘yicha chora-tadbirlarni belgilaydi va amalga oshiradi. AJ barcha kontragentlar va AJ hamda uning sho‘ba korxonalari xodimlari tomonidan biznesni halol yuritish va korrupsiyaning oldini olish uchun ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga rioya etilishini olqishlaydi va rag‘batlantiradi.

2.1.7. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarlighi - AJ va uning sho‘ba korxonalarining korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etgan xodimlari egallab turgan lavozimi, mavqeyi, ish staji va boshqa sharoitlardan qat’i nazar, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga va AJning ichki hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortiladi.

2.1.8. Rahbariyatga to‘g‘ridan to‘g‘ri murojaat qilish - AJ va uning sho‘ba korxonalarining har qanday xodimi korrupsiyaga oid huquqbuzarlik sodir etilganligi to‘g‘risida ishonchli va asosli ma’lumotga ega bo‘lgan taqdirda, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va AJning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan choralarni ko‘rish uchun o‘zi ishlayotgan tarkibiy bo‘linma rahbariga, shuningdek AJ va uning sho‘ba korxonalari rahbariyatiga erkin murojaat qilishi mumkin.

2.1.9. Javob choralari va sanksiyalardan bosh tortish - agar biron bir xodim korrupsiyaning taxminiy holati haqida xabar bergan bo‘lsa yoki pora berish yoki olishdan, tijoratda pora olishdan yoki pora olishda vositachilik qilishdan bosh tortgan bo‘lsa, shu jumladan, agar bunday bosh tortish natijasida AJda boy berilgan foyda yoki tijorat va raqobatdosh ustunliklar paydo bo‘lgan bo‘lsa, rasmiy yoki norasmiy sanksiyalarga (jumladan, ishdan bo‘shatish, lavozimini pasaytirish, mukofotdan mahrum qilish) duchor bo‘lmasligi kerak.

Agar korrupsiyaning ehtimoliy holatlari to‘g‘risidagi xabar xizmat tekshiruvi davomida tasdiqlanmagan bo‘lsa, xodimga nisbatan sanksiyalar qabul qilinishiga yo‘l qo‘yilmaydi.

Tuhmat qilish yoki biron-bir imtiyoz olish maqsadida bila turib yolg‘on xabar yuborilgan taqdirda, bunday xabar muallifi O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin;

2.10. Korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlari, mexanizmlari, tartib-taomillarining yetarliligi va samaradorligi - AJ korrupsiyaviy xavf-xatarlarni boshqarish bo‘yicha ularni amalga oshirishda yetarli xarajatlar bilan aniq natijaga erishishni ta’minlaydigan chora-tadbirlarni ishlab chiqadi va amaliyotga joriy etadi.

2.11. Axborot texnologiyalari va fan-texnika yutuqlaridan foydalanish - AJ va uning sho‘ba korxonalari o‘z faoliyatida va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini shakllantirishda ilmiy ishlanmalarining eng so‘nggi yutuqlaridan, shu jumladan, kompleks axborot-kommunikatsiya tizimlaridan keng foydalanishga intiladi.

2.12. Fuqarolik jamiyati vakillari bilan hamkorlik qilish - AJ o‘z funksiyalarini bajarishda ularning faoliyati ustidan mustaqil va xolisona nazoratni amalga oshirish maqsadida fuqarolik jamiyati vakillarini jalb qiladi.

2.13. Tizimli monitoring, tahlil va baholash. AJ davriy ravishda (yarim yilda bir marta yoki zaruratga qarab) umuman tizim faoliyati va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha joriy etilgan tartib-taomillarni monitoring va tahlil qiladi, ularga rioya etilishini nazorat qiladi, shuningdek, uning samaradorligi va natijadorligi ko‘rsatkichlarini baholaydi.

2.14. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirishning uzluksizligi - AJ va uning sho‘ba korxonalari korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligi va natijadorligini doimiy oshirib borishni ta’minlash maqsadida monitoring, tahlil va nazorat asosida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi, korrupsiyaviy xavf-xatarlarning oldini olish (bartaraf etish, kamaytirish) choralarining samaradorligini doimiy oshirib borish choralarini ko‘radi.

3-bob. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING ASOSIY YO‘NALISHLARI

3.1 Manfaatlarni to‘qnashuvi boshqaruvi

3.1.1. Manfaatlarni to‘qnashuvi AJ xodimining shaxsiy manfaatdorligi (bevosita yoki bilvosita) uning o‘z xizmat vakolatlarini lozim darajada bajarishiga ta’sir ko‘rsatadigan yoki ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolar, jamiyat yoki davlat organining huquqlari, qonuniy manfaatlari o‘rtasida qarama-qarshilik yuzaga keladigan yoki yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan vaziyatdir. AJ manfaatlarni to‘qnashuvini boshqarish (oldini olish va bartaraf etish) bo‘yicha chora-tadbirlarni belgilaydi va amalga oshiradi.

3.1.2. AJ xodimlari o‘z xizmat vazifalarini halol va vijdonan bajarishlari, o‘z lavozim va xizmat mavqeidan, shuningdek AJ ixtiyoridagi mol-mulkdan shaxsiy maqsadlarda foydalanmasliklari, manfaatlarni to‘qnashuviga olib kelishi mumkin bo‘lgan vaziyatlarga yo‘l qo‘ymasliklari shart.

3.1.3. AJ xodimlari ishga qabul qilishda, xizmat bo‘yicha ko‘tarilishda va rotatsiyada manfaatlarni to‘qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo‘lgan shaxsiy manfaatlari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni har yili va tegishli vaziyatlar/sharoitlar yuzaga kelishiga qarab oshkor qilishlari shart.

3.1.4. Manfaatlarni to‘qnashuvi yuzaga kelgan taqdirda AJ xodimi zudlik bilan o‘z rahbarini yozma ravishda xabardor qilishi kerak.

Manfaatlarni to‘qnashuvini aniqlash va hal qilish usullari, manfaatlarni to‘qnashuvi to‘g‘risidagi ma’lumotlarni oshkor qilish turlari va usullari "Uzbekistan Airways" AJning Manfaatlarni to‘qnashuvining oldini olish va hal qilish tartibi talablari bilan tartibga solinadi.

3.1.5. Komplayens-nazorat xizmati Manfaatlarni to‘qnashuvini hisobga olish reyestrini yuritadi hamda aniqlangan manfaatlarni to‘qnashuvi holatlari hisobining o‘z vaqtida va to‘liq yuritilishi uchun javob beradi. Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi AJ xodimlari uchinchi shaxslar bilan hamkorlik qiladigan barcha funksiyalarda (masalan, tenderlarni tashkil etish, reytinglarni hisoblash va boshqalar) manfaatlarni to‘qnashuvini aniqlash bo‘yicha nazorat tartib-qoidalarini o‘z vaqtida bajarishga ko‘maklashadi.

3.1.5.1. Etika bo‘yicha komissiya aniqlangan manfaatlarni to‘qnashuvini ko‘rib chiqadi va manfaatlarni to‘qnashuvini hal qilish choralari ko‘radi, har yarim yilda haqiqiy yoki potensial manfaatlarni to‘qnashuvlari to‘g‘risida xulosa qabul qiladi va ularni hal qilish bo‘yicha ko‘rilayotgan choralarning yetarililigini (to‘g‘riligini) ko‘rib chiqadi.

3.2. Ish munosabati bilan sovg‘alar va mehmondo‘stlik belgilarini qabul qilish

3.2.1. AJ xodimiga (uning oila a’zolariga) tekinga berilgan moddiy qiymatga ega bo‘lgan mol-mulk yoki AJ xodimiga (uning oila a’zolariga) tekinga ko‘rsatilgan xizmat sovg‘a hisoblanadi.

AJ xodimlariga xizmat vakolatlarini bajarish yoki bajarmaslik evaziga jismoniy va yuridik shaxslardan sovg‘alar, ishbilarmonlik mehmondo‘stligi belgilari, shu jumladan kreditlar (qarzlar), kafolatlar, kafilliklar, mukofotlar, bonuslar, moliyaviy yordam, naqd pulsiz va pul mablag‘lari yoki ularning ekvivalentlari, qimmatli qog‘ozlar, kriptovalyutalar, boshqa moddiy boyliklar yoki xizmatlarni olish yoki berish taqiqlanadi.

Umumiy qiymati “Uzbekistan Airways” AJ xodimlarining Korporativ axloq kodeksida belgilangan bitta sovg‘aning (barcha soliqlar va yig‘imlarni hisobga olgan holda) maksimal umumiy qiymatidan oshmaydigan buyumlar (seminarlar, ishbilarmonlik uchrashuvlari, ko‘rgazmalar va hokazolarda taqdim etiladigan sovg‘alar, reklama mahsulotlari, demo va promo-mahsulotlar va boshqalar) bundan mustasno.

3.2.2. AJda ichki korrupsiyaning oldini olish maqsadida lavozim majburiyatlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lmagan va xodimning shaxsi bilan bog‘liq deb topilgan sovg‘alarni berishda quyidagilarga rioya etilishi lozim:

3.2.2.1. hadya oluvchi uchun manfaatlar to‘qnashuvini keltirib chiqarmasligi va hadya beruvchi uchun hech qanday majburiyatlarni keltirib chiqarmasligi kerak;

3.2.2.2. sovg‘a ochiqchasiga topshiriladi, sovg‘a berilganligi yashirilmaydi;
sovg‘a berishga faqat umum e’tirof etilgan bayramlar (tug‘ilgan kun, bola tug‘ilgan kun, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va shu kabilar) munosabati bilan yo‘l qo‘yiladi;

3.2.2.3. sovg‘ani topshirish AJning kamida uch nafar xodimi ishtirokida amalga oshirilishi kerak;

3.2.2.4. sovg‘a berishda sovg‘a berishga sabab bo‘lgan voqea aniq ko‘rsatiladi;

3.2.2.5. sovg‘aning umumiy qiymati (barcha soliqlar va yig‘imlarni hisobga olgan holda) bazaviy hisoblash miqdorining 5 (besh) baravaridan oshmasligi kerak;

3.2.2.6. AJning bir xodimi tomonidan boshqa xodimga sovg‘a berish uchun sarflangan summa bazaviy hisoblash miqdorining 1 (bir) baravaridan oshmasligi kerak.

3.2.3. Shubhalarning oldini olish uchun ushbu Siyosatning 3.2.1-bandida sanab o‘tilgan sho‘ba korxonalar va boshqa tashkilotlar, davlat organlari, hamkorlar va kontragentlar, ushbu Siyosatning 3.2.1. va 3.2.2-bandlarida ko‘rsatilmagan boshqa jismoniy va yuridik shaxslar xodimlaridan har qanday bayramlar (shu jumladan, tug‘ilgan kunlar, bolalar tug‘ilgan kunlar, umumxalq bayramlari, shu jumladan Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va boshqalar) munosabati bilan sovg‘alar olish va moddiy boyliklar berish taqiqlanadi.

3.2.4. AJ xodimlari xizmat safarlari davomida, shuningdek, xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan sovg‘alar olishlari va sovg‘a qilishlari mumkin. Xalqaro konferensiyalar, simpoziumlar va boshqa ishbilarmonlik (xizmat) uchrashuvlarida AJ nomidan sovg‘alar topshirish Boshqaruv raisining buyrug‘iga muvofiq amalga oshiriladi.

3.2.5. Sovg‘a berish yoki qabul qilishning qonuniyligiga shubha tug‘ilganda, AJ xodimi maslahat olish uchun Komplayens-nazorat xizmatiga yoki AJning Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmatiga murojaat qilishi kerak.

3.3. Tashqi tomonlar tomonidan tashkil etiladigan tadbirlarda AJ xodimlarining ishtirokini tartibga solish

3.3.1. AJ xodimlari xalqaro va boshqa tashkilotlarning taklifiga binoan o‘tkaziladigan tadbirlarda (ko‘rgazmalar, seminarlar, konferensiyalar va shu kabilarda) quyidagi shartlarga rioya qilgan holda ishtirok etishlari mumkin, agar tadbir:

3.3.1.1. O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga hamda AJning boshqa ichki hujjatlariga muvofiq bo‘lsa;

3.3.1.2. AJ yoki taklif qiluvchi tomonning qonuniy manfaatlariga xizmat qilsa;

3.3.1.3. AJ xodimlarining qaror qabul qilishiga ta’sir ko‘rsatmasligi, shuningdek, qandaydir noqonuniy afzalliklarga ega bo‘lish maqsadini ko‘zlamasligi kerak;

3.3.1.4. bunday tadbirda ishtirok etish to‘g‘risidagi ma’lumotlar oshkor qilingan taqdirda, AJ va/yoki taklif qiluvchi tomonning obro‘si yoki holatiga xavf tug‘dirmasligi kerak;

3.3.1.5. umumqabul qilingan ilmiy va ishbilarmonlik amaliyotiga mos kelishi va ko‘ngilochar xarakterga ega bo‘lmasligi kerak;

3.3.1.6. xarakteri va qiymati bo‘yicha mos, unchalik hashamatli bo‘lmagan, qimmat, g‘ayrioddiy bo‘lishi kerak.

3.3.2. Agar AJ ishbilarmonlik tadbirlari (seminarlar, simpoziumlar, davra suhbatlari va boshqalar) tashkilotchisi bo'lsa, bunday ishbilarmonlik tadbiri ushbu Siyosatda bayon etilgan talablarga javob berishi kerak.

3.4. Kadrlar bilan ta'minlash jarayonlarini tartibga solish (xodimlarni tanlash, xizmat bo'yicha ko'tarish, moddiy rag'batlantirish)

3.4.1. AJ xodimlarini tanlash, attestatsiyadan o'tkazish va baholash jarayoni, shu jumladan mukofotlar, ustamalar va boshqa rag'batlantirish turlarini amalga oshirish barcha xodimlar uchun shaffof, teng huquqli va xolis bo'lishi hamda ushbu Siyosatning asosiy tamoyillari va talablariga mos kelishi kerak.

3.4.2. AJga ishga qabul qilish va lavozimga tayinlash (o'tkazish) uchun nomzodlarni tanlash jarayoni ushbu Siyosat, "Uzbekistan Airways" AJ va uning tarkibiga kiruvchi korxonalarda ishlash uchun nomzodlarni tekshirish bo'yicha yo'riqnoma, Manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va hal qilish tartibi va boshqa ichki hujjatlar talablariga muvofiq nomzodlarni kompleks tekshirish orqali amalga oshiriladi.

3.4.3. AJda kadrlar masalalari bo'yicha qarorlar qabul qiluvchi xodimlarga lavozim bo'yicha ko'tarilish, lavozimga tayinlanish, kadrlar zaxirasiga kiritilish va shu kabilarda AJda kadrlar masalalari bo'yicha qarorlar qabul qilishda biron-bir asossiz imtiyozlar berish taqiqlanadi.

3.4.4. Bo'sh lavozimlarga tanlash tanlov asosida yoki lavozimga qo'yiladigan talablarga muvofiq boshqa usulda amalga oshirilishi kerak. Bunda asosiy e'tibor nomzodning malakasi, tajribasi va kasbiy sifatlariga qaratiladi.

3.5. AJ faoliyatini o'rganish va tekshirish

3.5.1. Turli tekshirishlar, o'rganishlar, monitoringlar (keyingi o'rinlarda tekshirish obyektlari deb ataladi) o'tkazishda AJ xodimlari:

3.5.1.1. manfaatlar to'qnashuviga **yo'l qo'yish**;

3.5.1.2. bir shaxs tomonidan (yakka tartibda) tekshirish, o'rganish, monitoring o'tkazish;

3.5.1.3. o'rganish, monitoring obyekti xodimlari yoki ularning vakillari tekshirish obyektiga (AJ tarkibiy bo'linmalari va sho'ba korxonalariga) tashrif buyurganlarida ular bilan yolg'iz qolish;

3.5.1.4. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi normalarini ehtimoliy buzilishlarni soxtalashtirish maqsadida buzib ko'rsatish.

3.5.1.5. aniqlangan faktlarni huquqni muhofaza qiluvchi yoki boshqa davlat organlariga topshirish maqsadida tekshirish, o'rganish, monitoring obyekti xodimlariga tahdid qilish;

3.5.1.6. hujjatlarni so'rash va tekshirish, o'rganish, monitoring predmetiga kirmaydigan masalalar bilan qiziqish;

3.5.2. Bunda turli tekshirishlar, o'rganishlar, monitoringlar (keyingi o'rinlarda tekshirish obyektlari deb ataladi) o'tkazish davomida AJ xodimlari:

3.5.2.1. tekshirish, o'rganish, monitoring davomida aniqlangan har bir qoidabuzarlikning huquqiy va professional baholanishini ta'minlash;

3.5.2.2. zarur hollarda qoidabuzarliklarni video yoki foto qayd etish;

3.5.3. Tekshirish, o'rganish, monitoring obyekti tomonidan pora, moddiy qimmatliklar yoki xizmatlar taqdim etilgan taqdirda, AJ xodimi aniqlangan qoidabuzarliklarni yashirish maqsadida zudlik bilan ishchi guruh (komissiya) rahbariga va AJning Komplayens nazorat va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmatiga xabar berishi lozim;

3.5.3.1. AJning tekshiruvchi xodimlari tomonidan o'tkaziladigan tekshiruvlar natijalari bo'yicha e'tirozlarni ko'rib chiqish uchun tegishli komissiya tuziladi.

3.6. Vakolatli davlat organlari, kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan shaffof va samarali hamkorlikni ta'minlash

3.6.1. AJ kontragentlarni va boshqa uchinchi shaxslarni ushbu Siyosat va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi tamoyillari va talablariga zid bo'lgan har qanday to'lovlar yoki harakatlarni amalga oshirishga jalb qilmaydi.

3.6.2. Aksiyadorlik jamiyati kontragentlar bilan munosabatlarda qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladi.

3.6.3. AJda obyektiv mezonlardan foydalanish asosida yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa kontragentlarni tanlashning halol, ochiq va shaffof jarayoni, shuningdek, O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi bilan tartibga solinadigan sotib olinadigan tovarlar va xizmatlar qiymatini aniqlashning shaffof tartibi joriy etilgan.

3.6.4. AJning kontragentlari bilan o'zaro hamkorlik qilishda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga va kontragentlarni, shu jumladan o'tmishda sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va manfaatlar to'qnashuvi mavjudligini tekshirishni nazarda tutuvchi AJning tegishli ichki yo'riqnomalariga muvofiq potensial kontragentning ishonchligini tekshirish ta'minlanadi;

3.6.4.1. Potensial kontragentni, shu jumladan xarid qilish tartib-taomillari g'olibini u bilan tuzilgan shartnoma matniga korrupsiyaga qarshi maxsus izohlarni kiritish orqali o'zining korrupsiyaga qarshi tamoyillari va talablari to'g'risida xabardor qiladi.

3.6.5. Vakolatli organlar bilan o'zaro hamkorlik qilishda AJ hujjatlarni ko'rib chiqishning shaffofligi va xolisligini ta'minlaydi hamda zarur hollarda, ushbu organlarning salbiy va boshqa xulosalari mavjud bo'lganda, AJ ularning sabablari to'g'risida qo'shimcha ma'lumotlarni so'rab oladi.

3.7. Xayriya va homiylik faoliyatining shaffof va samarali jarayonini ta'minlash

3.7.1. AJ qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollarda xayriya va homiylik yordamini ko'rsatishi yoki qabul qilishi mumkin. Bunday yordamni olish yoki ko'rsatishda quyidagilar bo'yicha barcha choralar ta'minlanadi:

3.7.1.1. manfaatlar to'qnashuvining oldini olish;

3.7.1.2. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida yoki shartnomada ko'rsatilgan maqsadlar uchun pul mablag'laridan samarali va maqsadli foydalanilishini ta'minlash;

3.7.1.3. xayriya va homiylik faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlarni rasmiy veb-saytda oshkor qilish.

3.7.2 Olinadigan yoki ko'rsatiladigan xayriya yoki homiylik yordami yashirin mukofot shaklida bo'lmasligi va AJning alohida xodimlari tomonidan xayr-ehson qiluvchi yoki homiy, uning yaqin qarindoshlari, ular bilan qarindoshlik aloqalari bo'lgan shaxslar, shuningdek, xayr-ehson qiluvchi yoki homiydan shaxsiy manfaatdor bo'lgan shaxslar foydasiga qarorlar qabul qilinishiga ta'sir qilmasligi kerak.

3.7.3. Xayriya yoki homiylik yordami olish yoki ko'rsatishda quyidagi talablarga rioya etilishi kerak:

3.7.3.1. oluvchi, donor yoki homiy bilan pul ifodasida xayriya yoki homiylik yordamini olish va undan foydalanish maqsadi, shakllari, miqdori, shuningdek, yordamdan maqsadli foydalanish to‘g‘risida hisobot taqdim etish tartibi ko‘rsatilgan shartnoma tuzilishi kerak;

3.7.3.2. shartnomaga korrupsiyaga qarshi kurashish shartlarini kiritish;

3.7.3.3. xayriya yoki homiylik yordamini olish yoki ko‘rsatish to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni AJning Internet tarmog‘idagi rasmiy veb-saytiga joylashtirish.

3.8. Ichki normativ-huquqiy hujjatlarning korrupsiyaga qarshi ekspertizasi

3.8.1. AJning yuridik boshqarmasi AJning ichki me‘yoriy hujjatlarini huquqiy ekspertizadan o‘tkazadi.

3.8.2. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati korrupsiyaviy harakatlarni sodir etishga ko‘maklashuvchi korrupsiyaviy omillarni aniqlash maqsadida AJning ichki me‘yoriy hujjatlarini korrupsiyaga qarshi ekspertizadan o‘tkazadi, ularni hujjatlardan chiqarib tashlash choralarini ko‘radi.

3.9. Tashkiliy faoliyat sohasida yangi texnologiyalarni joriy etish

3.9.1. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish maqsadida AJ xodimlari o‘z funksiyalari va lavozim majburiyatlarini axborot texnologiyalaridan foydalangan holda (imkon qadar) bajaradilar.

3.9.2. Davlat xaridlari doirasida savdolarni o‘tkazishda AJ xodimlari axborot texnologiyalaridan foydalanadilar va boshqa elektron tizimlar bilan onlayn rejimida integratsiya qilish imkoniyatidan foydalangan holda savdo ishtirokchilari bilan elektron shaklda muloqot qiladilar.

3.9.3. Ichki nazorat va audit sohasida AKTni joriy etish. Ichki nazorat samaradorligini oshirish va AJ faoliyatida yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan korrupsiyaviy sxemalarni o‘z vaqtida aniqlash uchun ma‘lumotlarni monitoring va tahlil qilishning avtomatlashtirilgan tizimlaridan foydalanish tavsiya etiladi. Shu jumladan, tranzaksiyalarni avtomatik tahlil qilish, nazorat tartib-qoidalari va hisobot tizimlarini joriy etish, bu esa anomalialar va shubhali operatsiyalarni tezkor aniqlash imkonini beradi.

3.9.4. Kadrlar resurslarini boshqarishning elektron tizimlaridan foydalanish. Elektron platformalar yordamida xodimlarni tanlash, baholash va lavozim bo‘yicha ko‘tarish jarayonlarini avtomatlashtirish kadrlar bo‘yicha qarorlarning shaffofligini ta‘minlaydi va korrupsiya ko‘rinishlari xavfini kamaytiradi. Elektron hujjat aylanishi va elektron ariza tizimlarining joriy etilishi ham hujjatlarni rasmiylashtirishda shaxsiy aloqalar va korrupsiyaviy sxemalarni bartaraf etishga yordam beradi.

3.9.5. Hamkorlar va yetkazib beruvchilar bilan o‘zaro hamkorlik sohasida AKTni joriy etish. Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va agentlar bilan o‘zaro hamkorlik qilish uchun elektron platformalardan foydalanish xarid qilish tartib-taomillarining shaffofligini ta‘minlash, shartnoma shartlariga rioya etilishini nazorat qilishni avtomatlashtirish va korrupsiyaviy sxemalar xavfini kamaytirish imkonini beradi. Elektron savdolar va elektron shartnomalar tizimini joriy etish ochiqlik va mas‘uliyatni oshirishga yordam beradi.

3.9.6. Videokuzatuv va foydalanishni nazorat qilish tizimlaridan foydalanish. Zamonaviy videokuzatuv, kirishni nazorat qilish va ish vaqtini hisobga olish tizimlari aeroportlar, texnik xizmatlar va ofislar kabi AJ faoliyatining asosiy nuqtalarida xodimlar harakatlarining shaffofligi va nazoratini ta‘minlash imkonini beradi. Bu korrupsiya ko‘rinishlari va suiiste‘molchiliklar ehtimolini kamaytirishga yordam beradi.

3.9.7. Elektron hisobot va qayta aloqa tizimlarini joriy etish. Ehtimoliy qoidabuzarliklar va korrupsiyaviy harakatlar haqida anonim xabar berish platformalari, shuningdek, hisobotlarni shakllantirishning avtomatlashtirilgan tizimlarini yaratish xodimlar va hamkorlarga shubhali holatlar haqida tezkor xabar berish imkonini beradi, bu esa o‘z vaqtida chora ko‘rish va oldini olishga yordam beradi.

3.9.8. Operatsiyalarning shaffofligini ta‘minlash uchun “blokcheyn” texnologiyalaridan foydalanish. Havo kemalariga texnik xizmat ko‘rsatishni ro‘yxatga olish va nazorat qilish, zaxiralar va moliyaviy operatsiyalarni boshqarish kabi ma‘lumotlarni hisobga olish va uzatish jarayonlariga blokcheyn texnologiyalarini joriy etish ularning o‘zgarmasligi va shaffofligini ta‘minlaydi, bu esa korrupsiya va firibgarlik xavfini sezilarli darajada kamaytiradi.

3.10. Video va audio qayd etish va ulardan foydalanish

3.10.1. Faoliyatni kuzatish maqsadida AJning tegishli xonalarida audio va video yozuvlar olib boriladi. Audio va videoyozuvni tashkil etish hamda yuritish chog‘ida qonun hujjatlarining tegishli talablariga rioya etilishi ta‘minlanishi kerak.

3.10.2. Audio va videoyozuvlar AJning belgilangan ichki hujjatlari va O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlariga muvofiq saqlanadi.

3.10.3. Audio va videoyozuvni tegishli organlarga taqdim etish qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiriladi. Zarur hollarda, audio va videokameralardagi ma‘lumotlar Komplayens-nazorat va ichki korrupsiyaga qarshi nazorat xizmatlari tomonidan AJda korrupsiyaga qarshi siyosatni amalga oshirish uchun foydalanilishi mumkin.

3.10.4. AJning rasmiy veb-saytlarida korrupsiya xavfi yuqori bo‘lgan ayrim jarayonlarning onlayn translyatsiyalari (xususan, xodimlar bilan suhbatlar, ularni testdan o‘tkazish, komissiyalar yig‘ilishlari va boshqalar) joylashtirilishi mumkin.

4-bob. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMI ELEMENTLARI

4.1 Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlar tizimi

4.1.1. Quyidagilar korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosini belgilovchi AJning ichki hujjatlari hisoblanadi:

4.1.1.1. Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati;

4.1.1.2. “Uzbekistan Airways” AJning Korporativ axloq kodeksi;

4.1.1.3. “Uzbekistan Airways” AJning manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibi to'g'risidagi nizomda aks ettirilgan tamoyillar va talablar;

4.1.1.4. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosiy elementlarini tartibga soluvchi nizomlar, uslublar, yo'riqnomalar.

4.1.2. AJ qabul qilingan talablarga rioya etilishini nazorat qilish maqsadida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi doirasida muayyan faoliyat turlarini amalga oshirish va funksiyalarni bajarish uchun zarur bo'lgan tartib-taomillarni ishlab chiqadi va joriy etadi.

4.2. Yuqori rahbariyat (“Ton sverxu”)

4.2.1. Kuzatuv kengashi a'zolari, Boshqaruv a'zolari va tarkibiy bo'linmalar hamda sho'ba korxonalar rahbarlari, ularning o'rinbosarlari xodimlarga korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishda yetakchilik namunasini ko'rsatishlari lozim.

4.2.2. Kuzatuv kengashi a'zolari, Boshqaruv a'zolari va tarkibiy bo'linmalar hamda sho'ba korxonalari rahbarlari, ularning o'rinbosarlari bo'ysunuvchilar, fuqarolar va yuridik shaxslar bilan munosabatlarda halol, adolatli, vijdonli va axloqiy xulq-atvor namunasi hisoblanadi hamda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga ko'maklashadi, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini qurish va joriy etishda, shu jumladan AJ faoliyatining xatarli funksiyalari (yo'nalishlari) ga korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillarni joriy etish orqali yetakchilik ko'rsatadi.

4.2.3. Kuzatuv kengashi a'zolari, Boshqaruv a'zolari hamda tarkibiy bo'linmalar va sho'ba korxonalari rahbarlari, ularning o'rinbosarlari yetakchilik ko'rsatmoqda

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga nisbatan:

4.2.3.1. Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini tasdiqlash va AJning ustuvor maqsadlarini belgilash;

4.2.3.2. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi talablarining AJ biznes jarayonlariga integratsiyalashuvini ta'minlash;

4.2.3.3. korrupsiyaga qarshi kurashish uchun zarur resurslar mavjudligini ta'minlash tizimlari;

4.2.3.4. korrupsiyaga qarshi ichki va tashqi kommunikatsiyalar siyosatchilar;

4.2.3.5. AJda korrupsiyaga qarshi kurashishni samarali boshqarish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi talablarini bajarish muhimligini tushunishni tarqatish;

4.2.3.6. korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha belgilangan natijalarga erishishni ta'minlash

tizimi;

4.2.3.7. AJ doirasida korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyatini tarqatish;

4.2.3.8. korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi va choralarni uzluksiz takomillashtirishni rag'batlantirish;

4.2.3.9. korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining natijadorligini ta'minlashda xodimlarni qo'llab-quvvatlash;

4.2.3.10. boshqa tegishli rahbarlarni korrupsiyaning oldini olish va aniqlashda yetakchilik ko'rsatishda qo'llab-quvvatlash;

4.2.3.11. shubhalar haqida xabar berish uchun kanallardan foydalanishni rag‘batlantirish korrupsiyaning taxmin qilinayotgan va haqiqiy holatlari bo‘yicha;

4.2.3.12. korrupsiyaga qarshi siyosatning buzilishi yoki taxmin qilinayotgan buzilishi holatlari to‘g‘risida vijdonan xabar bergan yoki korrupsiyaviy harakatlarda ishtirok etishdan bosh tortgan xodimga nisbatan har qanday intizomiy jazo yoki kamsitish choralari qo‘llanilishiga yo‘l qo‘yilmasligini ta‘minlash, xodimning o‘zi mustaqil ravishda qoidabuzarlikka yo‘l qo‘ygan holatlar bundan mustasno;

4.2.3.13. Boshqaruvning Kuzatuv kengashi va Aksiyadorlar umumiy yig‘ilishiga korrupsiyaga qarshi kurashishning mazmuni va faoliyati to‘g‘risida davriy hisobotlar taqdim etish.

4.3. Korrupsiyaviy xavflarni aniqlash va baholash

4.3.1. AJ o‘z faoliyatiga xos bo‘lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkiliy tuzilmalar funksiyalarining xususiyatini, tashqi tomonlar va boshqa shaxslar bilan o‘zaro munosabatlarni, shuningdek, AJda qabul qilingan Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash metodikasiga muvofiq tashqi va ichki omillarni hisobga olgan holda amalga oshiradi.

4.3.2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili kamida bir marta o‘tkaziladi. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash natijalari AJ Boshqaruvi raisi tomonidan ko‘rib chiqiladi.

4.3.3. Korrupsiyaga qarshi choralar va AJning aniqlangan xatarlarini minimallashtirish tartib-taomillari korrupsiyaga qarshi kurashish dasturida, maqsadlarida yoki yo‘l xaritalarida aks ettiriladi.

4.3.4. Yil yakunida korrupsiyaning oldini olish bo‘yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar baholanadi. O‘tkazilgan baholash yakunlari bo‘yicha hisobot materiallari va korrupsiya xavfi yuqori bo‘lgan biznes-jarayonlar va lavozimlar ro‘yxatlariga o‘zgartirishlar kiritish bo‘yicha takliflar rasmiylashtiriladi. Zarur hollarda qo‘shimcha ishlab chiqiladi va joriy etiladi.

4.4. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas‘ul

4.4.1. Korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini shakllantirish maqsadida AJ tuzilmasida quyidagi bo‘linmalar tashkil etildi:

4.4.1.1. AJ Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati;

4.4.1.2. Komplayens nazorat xizmati;

4.4.1.3. Shu‘ba korxonalarida korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo‘linmalari.

4.4.2. AJning yuqorida ko‘rsatilgan bo‘linmalari o‘z faoliyatini bo‘linma to‘g‘risidagi Nizom va lavozim yo‘riqnomalari asosida amalga oshiradi. Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati AJ boshqaruv organiga hisobdordir. Komplayens nazorat xizmati bevosita Boshqaruv raisiga hisobdordir. Shu‘ba korxonalardagi korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens-nazorat bo‘linmalari tashkilotning birinchi shaxsiga hisobdordir.

4.4.3. Boshqaruv raisi Xizmatlarga mustaqillik va AJga korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha vazifalarni amalga oshirish uchun zarur resurslarni taqdim etadi.

4.4.4. Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi Komplayens-nazorat xizmati bilan birgalikda xodimlarning yaqin qarindoshlari va ular bilan bog‘liq shaxslar to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni AJda manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi nizomda, shuningdek O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida nazarda tutilgan tartibda va hajmda muntazam ravishda va o‘z vaqtida to‘plash, tahlil qilish va dolzarblashtirish uchun javobgardir.

4.4.5. Aksiyadorlik jamiyatining barcha korxonalarida alohida odob-axloq komissiyalari faoliyat ko‘rsatadi.

4.4.6. AJning odob-axloq komissiyalari AJ xodimlarining Korporativ odob-axloq kodeksida belgilangan xulq-atvor me‘yorlariga rioya qilish masalalarini ko‘rib chiqadi,

shuningdek, AJda manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi nizom va O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda manfaatlar to‘qnashuvi bilan bog‘liq vaziyatlarni hal qilish jarayonida ishtirok etadi.

4.5. AJning korrupsiyaga qarshi siyosati haqida xabardorlikni ta‘minlash

4.5.1. Korrupsiya xavfini kamaytirish va xodimlar, manfaatdor shaxslar, kontragentlar va boshqa shaxslarning xabardorligini oshirish maqsadida AJ o‘zining rasmiy veb-saytlarida ushbu Siyosat va ular tomonidan amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish choralari to‘g‘risidagi asosiy ma‘lumotlarni joylashtiradi.

4.5.2. AJ o‘z xodimlari va boshqa manfaatdor shaxslarga O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi normalari va AJning ichki talablari, joriy etilayotgan korrupsiyaga qarshi tamoyillar va amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni yetkazish va tushuntirish uchun barcha sa‘y-harakatlarini yo‘naltiradi va zarur resurslarni ajratadi, bunda:

4.5.2.1. korporativ elektron pochta va AJ ichidagi boshqa aloqa vositalari orqali AJda qabul qilingan korrupsiyaga qarshi normalar va talablarga rioya qilish muhimligi to‘g‘risida muntazam ravishda xabarlar yuborish;

4.5.2.2. AJ xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish asoslari bo‘yicha muntazam, tizimli o‘qitish va bilimlarini tekshirishni ta‘minlash;

4.5.2.3. yangi xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha majburiy kurslarni tashkil etish, ularni ushbu Siyosat va AJning korrupsiyaga qarshi boshqa ichki hujjatlari bilan tanishtirishni ta‘minlash;

4.5.2.4. Korrupsiya xavfi yuqori bo‘lgan lavozimlar uchun AJlarda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo‘yicha qo‘shimcha o‘quv dasturlari yaratiladi. O‘tkazilgan o‘quv kurslari (seminarlar, treninglar), shu jumladan onlayn formatdagi o‘quv kurslari to‘g‘risidagi ma‘lumotlar Xodimlar bilan ishlash boshqarmasida saqlanadi;

4.5.2.5. AO xodimlari va fuqarolarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ko‘rilayotgan chora-tadbirlar to‘g‘risida xabardorligini oshirish va korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga qaratilgan korrupsiyaga qarshi mavzudagi audio va videoroliklar, boshqa axborot materiallaridan foydalangan holda korrupsiyaga qarshi aksiyalarni (kompaniyalarni) tashkil etish;

4.5.2.6. shbu Siyosat qoidalarini qo‘llash yoki korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillarni amalga oshirish bilan bog‘liq masalalar yuzaga kelgan taqdirda, AJ Xizmati yoki uning sho‘ba korxonalaridagi tegishli bo‘linmalari AJ va sho‘ba korxonalari xodimlariga maslahatlar beradi;

4.5.2.7. AJ xizmatlari yoki uning sho‘ba korxonalaridagi tegishli bo‘linmalari tasdiqlangan Chora-tadbirlar rejasi asosida rejali asosda AJda korrupsiyaga qarshi xatti-harakatlarni targ‘ib qilishni faol amalga oshiradi;

4.5.2.8. AJ va uning sho‘ba korxonalari xodimlarining mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritish. AJ va sho‘ba korxonalar ushbu Siyosat kuchga kirgan sanadan boshlab, shuningdek shartlarni qayta ko‘rib chiqish doirasida AJning yangi xodimlari bilan tuziladigan xodimlar mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritishlari shart;

4.5.2.9. AJ va uning sho‘ba korxonalarining kontragentlari, hamkorlari, donorlari, homiylari bilan tuzilgan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi shartlarni kiritish. Korrupsiyaga qarshi shartlar (izohlar) AJ tomonidan yangi kontragentlar, sheriklar, donorlar, homiylar bilan tuziladigan shartnomalarga kiritiladi. Korrupsiyaga qarshi shartlar AJning barcha shartnomalariga kiritiladi (internet-do‘kon, elektron auksion va davlat tabiiy monopoliyalari (pochta, elektr

energiyasi, gaz, suv ta'minoti, temir yo'llar, havo yo'llari va boshqalar) tomonidan tuziladigan shartnomalardan tashqari).

4.6. Kontragentlar bilan tegishli hamkorlik

4.6.1. Kontragentlar bilan o'zaro hamkorlik qilishda AJ doimiy ravishda ehtiyotkorlik tamoyilini namoyon qiladi va kontragentlarni ishonchlilik va halollik nuqtai nazaridan tekshiradi, shu jumladan ularda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'z tartib-qoidolari yoki siyosatlari mavjudligini, ushbu Siyosat talablariga rioya etilishini va shartnomalarga korrupsiyaga qarshi shartlar kiritilganligini tekshiradi (A ilovasiga qarang), shuningdek, biznesni halol yuritish va korrupsiyaga qarshi kurashish uchun o'zaro yordam ko'rsatadi.

4.7. Ishonchli hisobotni yuritish

4.7.1. AJning barcha moliyaviy-xo'jalik operatsiyalari va bitimlari o'z vaqtida, ehtiyotkorlik bilan, to'g'ri va yetarli darajada batafsil rasmiylashtiriladi buxgalteriya, boshqaruv va boshqa hisob hujjatlarida aks ettiriladi va tekshiruv uchun mavjud.

4.7.2. Buxgalteriya hisobi, xodimlar tomonidan soliq va boshqaruv hisobi hamda hisoboti qat'iyon taqiqlangan bo'lib, belgilangan tartibda va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq tekshirilishi lozim.

4.8. Ichki nazorat, audit va hisobot

4.8.1. “Uzbekistan Airways” AJ faoliyatida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olish va aniqlashga ko'maklashuvchi ichki nazorat tizimi shakllantirilgan.

4.8.2. Ichki nazorat tizimi AJ moliyaviy hisobotining ishonchliligi va to'g'riligini ta'minlaydi hamda AJ faoliyatining O'zbekiston Respublikasi normativ-huquqiy hujjatlari va AJ me'yoriy hujjatlari talablariga muvofiqligini ta'minlaydi. Buning uchun ichki nazorat tizimi korrupsiyaga qarshi siyosat talablariga muvofiqlikni ta'minlovchi tartib-taomillarning bajarilishini ta'minlaydi, shu jumladan:

4.8.2.1. korrupsiyaning oldini olish bo'yicha faoliyatni amalga oshirish;

4.8.2.2. tashkilotning xo'jalik faoliyati operatsiyalarini hujjatlashtirishni nazorat qilish;

4.8.2.3. amalga oshirilayotgan operatsiyalarning iqtisodiy asoslanganligini tekshirish korrupsiya xavfi yuqori bo'lgan sohalarda.

4.9. Monitoring, nazorat va hisobdorlik

4.9.1. AJ xizmatlari va sho'ba korxonalardagi tegishli bo'linmalar AJ va sho'ba korxonalarda amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi tartib-taomillar ustidan doimiy monitoring va nazoratni amalga oshiradi, ularning samaradorligi va yetarliligini baholaydi.

va mutanosiblik. Natijalar bo'yicha AJ va sho'ba korxonalarida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada shakllantirish bo'yicha tegishli choralar ko'rilmogda.

4.9.2. Monitoring va nazorat O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va AJning ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

4.9.3. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi monitoringi quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha amalga oshiriladi:

4.9.3.1. AJ faoliyatining alohida yo'nalishlari va funksiyalari, uning tashkiliy-funksional tuzilmasi, boshqa tashqi va ichki o'zgarishlarining ta'sirini tahlil qilish

AJda korrupsiyaga qarshi kurashish va uni keyinchalik tuzatish tizimiga ta'sir etuvchi omillar, uning O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga muvofiqligini ta'minlash maqsadida;

4.9.3.2. O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va tavsiyalari monitoringi korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat organlarining;

4.9.3.3. xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalari monitoringi, Kuzatuv kengashining mustaqil a‘zolari, aksiyadorlarning korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimi faoliyati va uni yanada rivojlantirish masalalari bo‘yicha kutilmalari;

4.9.3.4. ommaviy axborot vositalaridan olingan ma‘lumotlarning mavjudligi monitoringi AJ, uning sho‘ba korxonalari, xodimlarining korrupsiyaviy xatti-harakatlarga aloqadorligi, shuningdek, AJ va uning sho‘ba korxonalarining kontragentlari yoki hamkorlari to‘g‘risidagi shunga o‘xshash ma‘lumotlar;

4.9.3.5. nazorat va tartib-taomillarning samarasiz vositalarini aniqlash, ularni takomillashtirish, AJda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ishonchliligi va samaradorligini ta‘minlash maqsadida AJ va sho‘ba korxonalarining ichki jarayonlari va funksiyalarini tanlab olish asosida monitoring qilish;

4.9.3.6. ushbu Siyosat yoki AJning yo‘l xaritasi qoidalarini amalga oshirishning to‘liqligi va samaradorligini monitoring qilish;

4.9.3.7. AJ va sho‘ba korxonalari xodimlarining xabardorligini tekshirish korrupsiyaga qarshi asosiy prinsiplar va talablar to‘g‘risidagi;

4.9.3.8. AJ va sho‘ba korxonalari xodimlari tomonidan qabul qilingan korrupsiyaga qarshi talablar va joriy etilgan tartib-qoidalarga rioya etilishini tekshirish.

4.9.4. AJda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligi korrupsiyaga qarshi ichki audit (moliyaviy bo‘lmagan) o‘tkazish yo‘li bilan tekshiriladi. AJ tomonidan belgilangan talablar va tartib-taomillarga rioya etilishini nazorat qilish.

4.9.5. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining monitoring va nazorat tadbirlari natijalari va yakunlari korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati to‘g‘risidagi hisobotlarda aks ettiriladi. Hisobotlarni shakllantirish va taqdim etish tartibi AJning ichki hujjatlari bilan belgilanadi.

4.10. Korrupsiya xabarlari

4.10.1. AJ xabarlarni qabul qilish uchun aloqa kanallarini yaratadi va ularning ishlashini ta‘minlaydi

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va AJning ichki talablariga muvofiq kelib tushgan xabarlarning o‘z vaqtida va xolisona ko‘rib chiqilishini ta‘minlash uchun tartib-qoidalarni ishlab chiqadi va joriy etadi.

AJ xodimlarining xatti-harakatlarining qonuniyligi yoki axloqiyligiga shubha tug‘ilganda, korrupsiyaviy yoki boshqa qoidabuzarliklar to‘g‘risida da‘volar yoki ularning sodir etilishida asossiz taxminlar mavjud bo‘lsa, ular haqida AJning rasmiy aloqa kanallari orqali xabar berilishi mumkin.

4.10.2. Taxmin qilinayotgan yoki sodir etilgan korrupsiya holatlari to‘g‘risidagi ma‘lumotlar maxfiy hisoblanadi.

AJ o‘z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida ma‘lumotlarning maxfiyligini ta‘minlaydi, O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollar bundan mustasno.

4.10.3. AJ xodimlarni maxfiy ravishda xabardor qilishni rag‘batlantiradi korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilganligi yoki o‘zining korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilishi mumkinligi to‘g‘risidagi gumonlari haqida.

AJ xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi faoliyatiga jalb etilishini rag‘batlantirishni ta‘minlaydi va korrupsiyaga qarshi kurashishda faol ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishning turli shakllarini amalga oshiradi.

4.10.4. AJ o‘z xodimlarining manfaatlarini himoya qiladi va boshqa xodimlarning shubhali xatti-harakatlari yoki ushbu Siyosatning korrupsiyaga qarshi talablari buzilishi mumkin bo‘lgan holatlar haqida vijdonan xabar bergan xodimlarga nisbatan ishdan bo‘shatish, lavozimini pasaytirish, kamsitish, tazyiq o‘tkazish va shu kabi javob harakatlariga yo‘l qo‘ymaydi.

4.10.6. AJda quyidagi aloqa kanallaridan foydalangan holda xodimlar, kontragentlar va boshqa shaxslarning korrupsiya holatlari to‘g‘risidagi og‘zaki va yozma murojaatlarini qabul qilish va ko‘rib chiqish amalga oshiriladi:

4.10.6.1. AJning Komplayens nazorat xizmati va AJ Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati (Uchish majmuasi, 325 va 322-xonalar).

4.10.6.2. Elektron xabarlar uchun:

<https://corp.uzairways.com/ru/form/protivodeystvie-korruptcii>

4.10.6.3. **Telegram bot bo‘yicha:**

@compliance_control_uzairways

4.10.6.4. **Facebook orqali:**

<https://facebook.com/uzairways.official>

4.10.6.5. **Ishonch telefoni:**

+998(78) 140-02-00 (q. 6)

+998(78) 140-45-68

+99890 998-15-06

4.10.7. Aloqa kanalining mavjudligi to‘g‘risidagi ma’lumot xodimlarga ishga joylashish vaqtida, xodim AJning mahalliy me’yoriy hujjatlari bilan tanishtirilganda, korxonalarining amaldagi xodimlarini ishga joylashtirishda manfaatlar to‘qnashuvi mavjudligi/mavjud emasligi to‘g‘risida Ariza to‘ldirilganda yoki boshqa maqbul shaklda yetkaziladi.

5-bob. Javobgarlik

5.1. Ushbu Siyosatga, AJning korrupsiyaga qarshi talablari va tartib-taomillariga rioya qilish har bir xodimning o'z lavozim majburiyatlarini bajarish doirasidagi majburiyati hisoblanadi. Xodimlar ushbu Siyosat va AJning boshqa ichki hujjatlarida belgilangan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha talablar va tartib-qoidalarini buzganliklari uchun shaxsan javobgar bo'ladilar.

5.2. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik tamoyiliga muvofiq, AJning barcha xodimlariga bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilar orqali har qanday korrupsiyaviy harakatlarda ishtirok etish qat'iyon taqiqlanadi, xususan:

5.2.1. o'z mavqei va mansab vakolatlaridan qonunga xilof ravishda foydalanish, shuningdek, qonunga xilof mulkiy huquqlarni talab qilish, so'rash, olishga rozilik berish yoki olish va har qanday shaxslardan nomulkiy foyda olish, shuningdek, o'zi yoki affillangan uchinchi shaxslar uchun noqonuniy foyda olish maqsadida o'z mansab mavqeidan AJning qonuniy manfaatlariga zid ravishda noqonuniy foydalanish;

5.2.3. davlat xizmatchilarini yoki boshqa shaxslarni harakatlarni (harakatsizlikni) sodir etishga va (yoki) o'z mansab majburiyatlarini qonunga xilof ravishda bajarishga undash, shuningdek, AJning ayrim shaxslari manfaatlarini ko'zlab, shu jumladan AJning o'zi manfaatlarini ko'zlab, noqonuniy afzalliklarga ega bo'lish maqsadida noqonuniy foyda (pora, og'dirib olish) ni taklif qilish, va'da berish, ruxsat berish yoki taqdim etish;

5.2.4. turli rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlarni talab qilish, olish yoki amalga oshirish;

5.2.5. pora olish-berishda yoki tijoratda pora evaziga og'dirib olishda vositachilik qilish, shu jumladan qonunga xilof foydani pora oluvchiga berish (pora olish, og'dirib olish) yo'li bilan vositachilik qilish yoxud pora beruvchiga yoki pora oluvchiga ular o'rtasida qonunga xilof foydani olish va berish to'g'risida kelishuvga erishishda ko'maklashish;

5.2.6. AJ xodimlarining korrupsiya, firibgarlik alomatlariga ega bo'lgan yoki ularning sodir etilishiga, shu jumladan manfaatlar to'qnashuvi kelib chiqishiga olib keladigan boshqa harakatlari yoki harakatsizligi

5.3. Xodimlar o'z rahbarlariga va AJning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha vakiliga boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan barcha ma'lum bo'lgan korrupsiya holatlari, shuningdek ularni korrupsiyaviy harakatlarni sodir etishga undash maqsadida murojaat qilgan shaxslar to'g'risida xabar berishlari shart.

5.4. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik tamoyilini hisobga olgan holda, AJ xodimlari tomonidan korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etishda asosli shubhalar mavjud bo'lganda, AJning ichki hujjatlarida belgilangan tartibda va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq xizmat tekshiruvi o'tkaziladi.

5.5. Ushbu Siyosat, korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonun hujjatlari yoki AJning boshqa ichki hujjatlarida belgilangan korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillarni buzgan AJ xodimlari, egallab turgan lavozimi, ish staji va boshqa omillardan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari va AJning ichki hujjatlari doirasida javobgar bo'ladi.

5.6. Korrupsiyaviy xatti-harakatlar aniqlangan taqdirda, AJ Xizmatlari ularning kelib chiqish sabablari va imkoniyatlarini tahlil qiladi, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish choralarini ko'radi.

5.7. Ichki o'rganishlar, monitoring va tekshiruvlar natijalari muntazam ravishda Boshqaruv raisiga, Kuzatuv kengashiga va AJning sho'ba korxonalari, tegishli tarkibiy bo'linmalari rahbarlariga taqdim etib boriladi.

5.8. AJ korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni aniqlash va tergov qilishda huquqni muhofaza qiluvchi va boshqa davlat organlari bilan hamkorlik qiladi.

6-bob. Qayta ko‘rib chiqish va o‘zgartirishlar kiritish tartibi

6.1. Ushbu Siyosat quyidagi hollarda qayta ko‘rib chiqilishi va to‘ldirilishi mumkin:

6.1.1. Amaldagi korrupsiyaga qarshi siyosat va tartib-taomillarni qayta ko‘rib chiqish zarurligini nazarda tutuvchi korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi o‘zgarganda;

6.1.2. Korrupsiyaga qarshi nazoratning samarasiz choralari va tartib-taomillari aniqlanganda, shuningdek, AJ faoliyatida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishga qaratilgan chora-tadbirlar kompleksini takomillashtirish zarur bo‘lganda;

6.1.3. AJning tashkiliy tuzilmasi va/yoki funksiyalari o‘zgarganda.

“Uzbekistan Airways” AJning
Korrupsiyaga qarshi siyosatining
A ilovasi

**“Uzbekistan Airways” AJ nomidan kontragentlar va boshqa shaxslar bilan tuziladigan
shartnomalar uchun “Korrupsiyaga qarshi shartlar”**

Ushbu bilan tomonlar mazkur shartnomani bajarish doirasida O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish masalalarini tartibga soluvchi barcha amaldagi qonunchilik va normativ hujjatlariga, shu jumladan “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni va boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga rioya qilish majburiyatini tasdiqlaydilar.

Tomonlarning majburiyatlari:

1. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarda, poraxo‘rlikda, noqonuniy foyda olish yoki berishda, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi qonunchilikni buzadigan boshqa harakatlarda o‘z xodimlari, vakillari yoki ularga aloqador uchinchi shaxslarning ishtirok etishiga yo‘l qo‘ymaslik.

2. O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq pora yoki boshqa noqonuniy rag‘batlantirish sifatida qaralishi mumkin bo‘lgan har qanday turdagi noqonuniy mukofotlar, sovg‘alar yoki boshqa qimmatbaho narsalarni taklif qilmaslik, bermaslik yoki qabul qilmaslik.

3. Ushbu shartnoma shartlarini bajarishda shaffoflik va halollik tamoyillariga rioya etilishini ta’minlash.

4. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar faktlari yoki ularni sodir etishda gumonlar aniqlangan taqdirda, tomonlar bir-birlarini zudlik bilan xabardor qilish va bunday holatlarni amaldagi qonunchilikka muvofiq tekshirishda hamkorlik qilish majburiyatini oladilar.

5. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha AJda qabul qilingan ichki siyosat va tartib-qoidalarga rioya qilish.

Ushbu shart qoidalarining buzilishi shartnomani bir tomonlama bekor qilish va aybdor shaxslarni O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortish uchun asos bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

Ushbu shart shartnomaning ajralmas qismi hisoblanadi va shartnomaning butun amal qilish muddati davomida barcha tomonlar tomonidan bajarilishi majburiydir.

Izoh: xorijiy kontragent yoki boshqa shaxsning namunaviy shartnomasini tuzishda “korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha shartlar (izohlar)” ning mazmuniga xorijiy davlatning amaldagi qonunchiligiga muvofiq tuzatishlar kiritilishiga yo‘l qo‘yiladi.